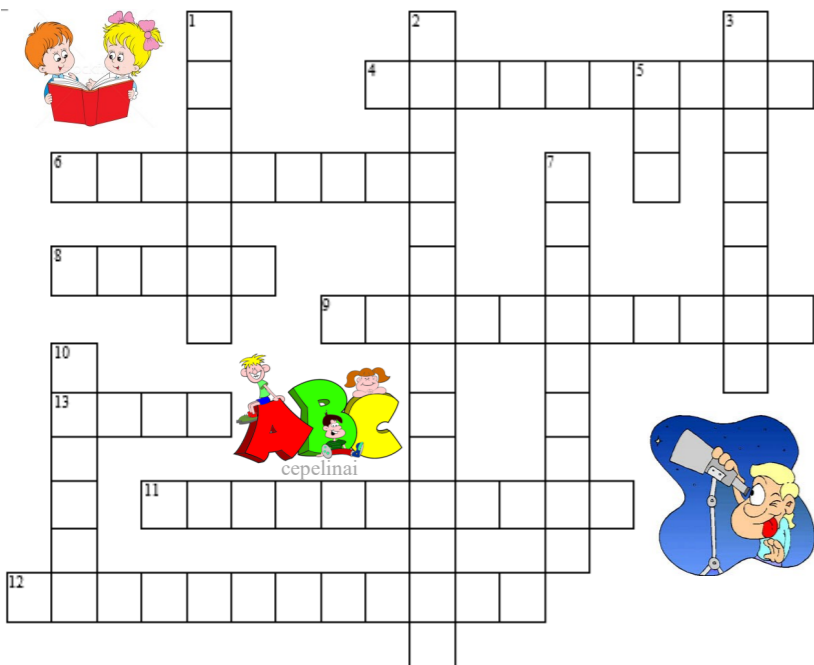

KRYŽIAŽODIS

Kalba gimtoji lūposna įdėta...

Išspręsk kryžiažodį ir skubek prizo į – Eureka buveinę!

Horizontaliai

4. Kaip vadinami „kontrabandininkai“, slapta gabenę lietuviškas knygas spaudos draudimo metais?
6. Labiausiai paplitusi dirbtinė kalba.
8. „Atbulas“ žodis-kieta.
9. „Slaptas“ būdas, kuriuo Martynas Mažvydas lotyniškai užšifavo savo vardą ir pavardę.
11. Kas šių eilučių autorius?
*Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime ir būt!*
*Tą garbę gavome užgimę,
Jai ir neturim leist pražūt!*
12. Miestas, kuriame išleista pirmoji lietuviška knyga „Katekizmas“.

Laisvė

Vertikalčiai

1. Šventajame Rašte teigiama, kad senais laikais žmonės kalbėję viena kalba, jų kalbas sumaišęs Dievas, kai jie užsimanę pasitvarkyti bokštą, kuriuo galėtų pasiekti Dievą. Kaip vadinasi tas bokštas?
2. Kalbų grupė, kuriai priklauso ir lietuvių kalba.
3. Kas pirmosios lietuviškos knygos autorius?
5. Trumpiausias lietuviškas žodis.
7. Kaip vadinasi rašto darbas, kurį rašome Tarptautinės gimtosios kalbos diena paminėti?
10. Kas autorius? „*Ne žemės derlumai, ne drabužių skirtingumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą*“
13. Vienintelis lietuviškas žodis, kuris baigiasi „ū“.

Paruošė Aurėja Šližauskaitė, 7B

BRAUKINUKAS

Gražiausi žodžiai

Suraskite ir išbraukite žodžius. Pirmojo išbraukusio žodžius ir atnešusio laikraštuką į 24 kabinetą, Eureka buveinę, laukia maža staigmenėlė.

R	M	P	E	K	M	A	M	A
M	E	I	L	É	V	F	C	B
E	R	G	M	U	O	C	N	U
L	G	I	T	A	U	B	A	H
M	A	E	S	J	Č	M	N	B
L	I	I	O	A	J	I	J	M
L	T	K	S	P	P	K	Ū	F
E	É	T	É	V	Y	N	É	H
D	S	L	B	G	É	F	I	S

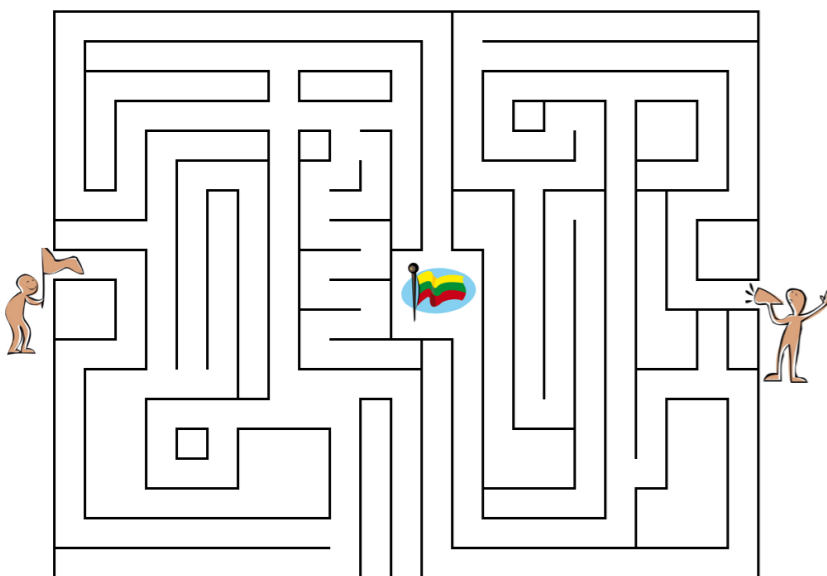
Laisvė, laimė, Lietuva, Tėvynė, meilė, mama, mergaitės, ačiū, dėkoju

Sudarė Kotryna Purvaneckaitė, Odeta Ragauskaitė, 5B

LABIRINTAS

Kas pirmas iškels vėliavą?

Pirmas iškelk vėliavą ir bėk į 24 kabinetą. Tavęs laukia saldus prizas!

Meilė

Paruošė Matas Jurkevičius, 8B

Redaktorius – Povilas Daugėla, 8B; **redaktorius pavaduotoja** – Kornelija Polonskaitė, 7B; mokytojai - patarėjai - Irena Gateliėnė, Edvardas Gatelis.
Redakcijos adresas – „Eureka“, Širvintų „Atžalyno“ progimnazija, Ukmergės g. 4, 19110 Širvintos.
Elektroninis paštas – eureka.atzalynas@gmail.com

Iškilus klausimams, kreipkitės į straipsnio autorių ar bet kurį redakcinės tarybos narį, taip pat galite apsilankyti susirinkimuose, kurie vyksta trečiadieniais nuo 14 val. „Eureka“ buveinėje – 24 kabinete.

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su spausdinamų publikacijų mintimis

Nr.119
Vasaris
2018

DRAUGO DRAUGAS DRAUGUI

Redaktorius žodis

Su Jumis vėl sveikinas naujas Eureka numeris ir aš, jos redaktorius Povilas.

Šis mūsų laikraščio numeris skirtas net kelioms svarbioms vasario mėnesio datoms. Apie jas ir skaitykite.

Siūlome ne nuobodžius tekstus, o daugiau pažaisti, pasukti galveles, išspręsti ir gauti prizą.

2018-ieji metai Lietuvai – svarbūs metai. Šiais metais minima Lietuvos valstybės šimtmetis, viso pasaulio lietuviams didelė šventė. Mes gyvename tokiu ypatingu laikotarpiu. Esame svarbios Lietuvai datos liudytojai. Kiek galėsime ateities žmonėms papasakoti!

Sklaidykite laikraščio puslapius, ieškokite pasislėpusių svarbių žodžių, džiaukimės kartu ir švėskime!

Didžiuojusi, kad kalbu lietuviškai.

Lietuvių kalba yra viena seniausių pasaulyje.

Ji itin sudėtinga ir turinti gausybę galimybių išreikšti mintis.

Lietuvių kalba kalbėjo, ją išsaugojo mano protėviai, seneliai ir tėvai. Ją kalbu aš. Lietuvių kalba kalbės mano vaikai ir vaikų vaikai.

Nes aš to trokštu, esu už tai atsakingas, dėl to stengsiuos ir taip bus.

Pažadas gimtajai kalbai

Simona Švalaitytė iš 7B klasės apklausė nemažai mūsų mokiūnių ir mokytojų, norėdama išsiaiškinti, kokie svarbūs žodžiai yra atžalyniečiams. Deja, visi atsakymai išsibarstė po laikraščio puslapius. Surask 10 išsibarsčiusių svarbių žodžių, apibrauk juos ir atlėk pirmas į 24 kabinetą pasiimti prizo!

Meilė Trispalvė Lietuva Laisvė Kalba Ačiū Cepelinai Futbolas Saldainiai Mylu

Šiame numeryje

- Vasario datos
- Kuriame savo istoriją
- Seniausia mokyklos nuotrauka
- Linksmasis puslapis

Vasario datos

13-oji – Užgavėnės

14-oji – Valentino diena

15-oji – Netradicinio ugdymo diena „Atžalyne“

„Švenčiame Lietuvos gimtadienį“

16-oji – Lietuvos valstybės atkūrimo diena

21-oji – Tarptautinė gimtosios kalbos diena

Senoji mokykla

Senoji mūsų mokykla beveik prieš šimtmetį.

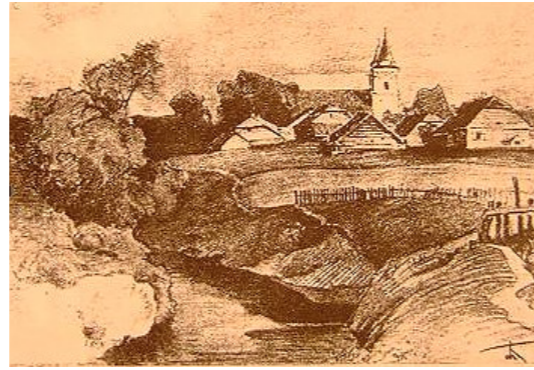
Mūsų progimnazijos informacinių technologijų mokytojo Edvardo Gatelio vienas iš pomėgių domėjimasis miesto istorija. Neseniai mokytojas surado senąją mūsų mokyklos nuotrauką. Paprašėme pasidalyti išpūdžiais.

Nukelta į 3 psl.

Kas vyko Širvintose prieš šimtmetį?

Ižengėm į ypatingus – atkurtos Lietuvos šimtmečio metus. O kas vyko tada, prieš šimtą metų, kuo gyveno Širvintų kraštas? Keletas istorinių faktų.

- **1918 metų vasario 16 dieną**, paskelbus Lietuvos Nepriklausomybę, susikūrė **Širvintų valsčiaus komitetas**.
- **1918 m. balandžio 14 d.** Širvintose **lankėsi** Lietuvos Tarybos narys kunigas **Alfonsas Petrulis**. Jis sušaukė susirinkimą, kurio metu su gyventojais bendravo lenkiškai ir lietuviškai. Širvintų žmonės svečiui skundėsi sunkumais bendraujant su vokiečių valdžia, neturinčia vertėjų.
- **1918 metų vasarą** vokiečių valdžia organizavo **apskrities mokytojų kursus**. Baigiamą vakaro metu buvo parodytas vaidinimas – komedija „Velnias, ne bo-ba“. Jame vaidino ir kursų dalyvis Antanas Kučinskas, vėliau išgarsėjęs kaip operos solistas A. Kučingis. Manoma, kad tai buvo pirmas lietuviškas vaidinimas Širvintose.
- 1918 metų viduryje Širvintų krašte buvo skiriama daug dėmesio nukentėjusių nuo karo šelpimui. Lietuvių draugijos nukentėjusiems nuo karo šelpiti skyriai veikė Širvintose, Musninkuose ir Gelvonuose.
- 1918 m. gruodžio 23 d. švietimo ministerijos įgaliotinis B. Barzdaitis priėmė iš vokiečių okupacinės valdžios Širvintų apskrities mokyklų dokumentus.
- **1918 metais** vokiečių karininkas **L. Heilmanas** nupiešė keliolika **Širvintų miesto** vaizdų. Jie buvo publikuoti vokiečių laikraštyje „Scheiwerfer“. Puikūs piešiniai, kai kurios vietos ir pastatai lengvai atpažįstami.
- **1918 m. gruodžio 25-ąją vokiečiai pasitraukė iš Širvintų**. Tuoj pat buvo sudarytas parapijos prolenkiškas komitetas, kuris, užėjus bolševikams, jau kitų metų sausio devintąją pasitraukė į Kauną.

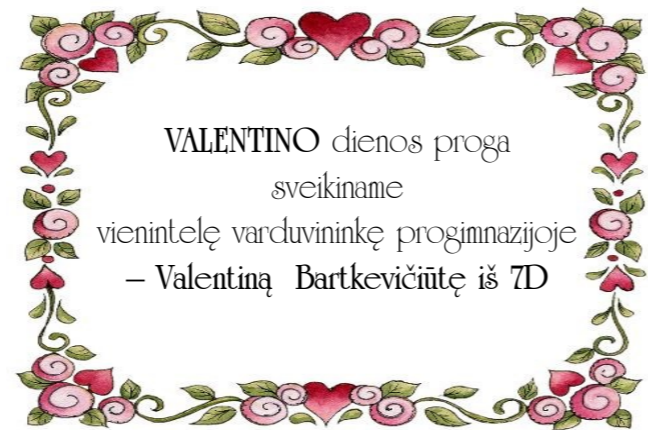

Širvintos (L. Heilmano piešinys)

Pagal spaudą

Pažaisk žaidimą
<http://knygoskelias.kvb.lt/>
ir pasikartok sąvokas.

VALENTINO dienos proga
sveikiname
vienintelę vardavininkę progimnazijoje
– Valentiną Bartkevičiūtę iš 7D

ATBULI ŽODŽIAI

Rašytojas Šarūnas Kaišiadarskas įrodė, kad ir lietuvių kalboje galima rasti „atbulų“ žodžių, ir pateikė daug netikėtų atradimų.

Perskaityk atbulai

ATEIK
SUTIK
ATARK
KOVOK
SIGIS
TIKRA
SAVAS
KRIS
KRENTA
SULA

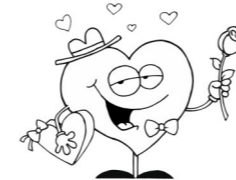
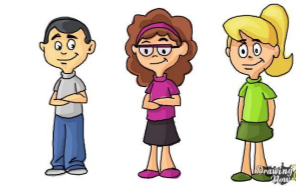
Paruošė Adrija Redekaitė ir Matas Jurkevičius, 8B

Kuriame savo istoriją...

Pasklaidyk progimnazijos tinklapį ar facebook'ą, prisimink, ką šiais mokslo metais patyrėme. Jei atpažinsi įvykį, užrašyk po nuotrauka, atnešk į 24 kabinetą – gausi prizą už domėjimąsi savo mokyklos gyvenimu.

Paruošė Kornelija Polonskaitė, 7B

Senoji mokykla

Atkelta iš 1 psl.

Kaip pavyko rasti?

Ieškojau medžiagos apie fotografo Ibedą, kuris užfiksavo daug miestelio, jo žmonių ir apylinkių vaizdų praco amžiaus trečiame ir ketvirtame dešimtmetyje. Iš kai kurių šaltinių sužinojau, kad fotografas Ibedas (arba broliai Ibedai) dirbo čia, Nepriklausomybės aikštėje.

Bevertydamas senas nuotraukas Ukmergės kraštotyros muziejuje, atkreipiau dėmesį į matytą vaizdą. Apsidžiaugiau radiniu perskaitęs prierasą po nuotrauka: „Širvintų (Ukmergės apskr.) pradinė mokykla. Mokytoja J. Zdanavičienė žaidžia su mokiniais 1927 m gegužės 2 d.“

Ar teko šioje mokykloje pačiam mokytis?

Taip, pirmojoje Širvintų miestelio mokykloje, kuri gyvavo daugiau kaip šimtą metų, teko 1968–1972 m. mokytis ir man. 1983 m. nugriovus senąją, 1985 m. buvo pastatyta dabartinė mūsų mokykla.

Klausinėjo Eglė Maslinskaitė, 7B

Dar viena senosios mokyklos nuotrauka, kurią 1998 m. rado mūsų mokyklos kraštotyrininkės.